

جمهوری اسلامی ایران
معاونت راهبردی رئیس‌جمهور

خلاصه گزارش سیاستی از تشدید خشونت و آوارگی در کرانه باختری

شماره مسلسل: ۸۹۴

کد گزارش: ۱۴۰۳-۱۴

زمستان ۱۴۰۳

خلاصه گزارش سیاستی از تشدید خشونت و آوارگی در کرانه باختری

-----	طبقه‌بندی:
۸۹۴	شماره مسلسل:
۱۴۰۳-۱۴	کد گزارش:

معاونت راهبردی رئیس‌جمهور

زمستان ۱۴۰۳

بیان مسأله

این گزارش بر اساس نکاتی است که دکتر مصطفی برغوثی، در جریان یک نشست مجازی با حضور جمعی از حقوقدانان و دانشگاهیان برجسته بین‌المللی پیرامون تحولات غزه و وضعیت کرانه باختری مطرح کرد. او که در رام‌الله حضور دارد، روایت دست‌اولی از تشدید خشونت، آوارگی سیستماتیک و بی‌توجهی رسانه‌های بین‌المللی به تحولات کرانه باختری ارائه داده است.

به‌رغم اعلام آتش‌بس در غزه، عملیات نظامی در کرانه باختری رو به افزایش است و تخریب گسترده، تلفات غیرنظامیان و محدودیت شدید عبور و مرور فلسطینیان را در پی داشته است. برغوثی، این وضعیت را بخشی از یک کارزار هماهنگ برای پاکسازی قومی می‌داند که به واسطه مشروعیت بخشی دولت ترامپ در ایالات متحده، انفعال در سطح جهانی و سکوت رسانه‌ها تقویت می‌شود.

پس‌زمینه

پس از برقراری آتش‌بس در غزه، حملات نظامی اسرائیل بر اردوگاه‌های پناهجویان و زیرساخت‌های غیرنظامی در کرانه باختری متمرکز شده است. مصطفی برغوثی از بی‌توجهی جامعه‌ی جهانی و پوشش محدود رسانه‌های بین‌المللی به شدت انتقاد می‌کند. در حالی که خبرنگاران خارجی در شهرهای نزدیک نظیر تل‌آویو و بیت‌المقدس حضور دارند، عملاً نسبت به وقایع کرانه باختری سکوت اختیار کرده‌اند.

وضعیت کنونی

۱. عملیات نظامی و ویرانی گسترده

• اردوگاه پناهجویان جنین

- تخریب بیش از ۱۱۰ خانه و آوارگی دست کم ۲۰ خانواده؛
- نابودی زیرساخت‌ها، جاده‌ها و مراکز عمومی در ابعادی که با صحنه‌های تخریب در غزه شباهت دارد؛

• گسترش عملیات به مناطق دیگر

- اردوگاه پناهجویان طولکرم: گزارش‌ها از آوارگی بیش از ۸۰ درصد جمعیت حکایت دارد؛
- شمال شمس: دوزن، از جمله یک زن باردار هشت‌ماهه، جان باخته و همسر او به شدت مجروح شده است؛
- اردوگاه پناهجویان فراه (طوباس): ۷ روز در محاصره‌ی کامل؛ گزارش‌هایی از گرسنگی و کمبود شدید دارو منتشر شده است.

۲. محدودیت‌های رفت‌وآمد

- ایجاد ۹۲۰ ایست-بازرسی و دروازه‌های نظامی که روستاها را به زندان‌های روباز تبدیل کرده است؛
- افزایش زمان سفرهای روزانه از حدود ۱ ساعت به ۵ تا ۶ ساعت، که دسترسی به خدمات ضروری را به شدت محدود کرده است.

۳. تلفات و نقض حقوق بشر

- هدف قرار دادن مستقیم غیرنظامیان، از جمله زنان و کودکان، در جریان تیراندازی‌های عامدانه سربازان و تک‌تیراندازان اسرائیلی.

بستر سیاسی

- **استراتژی نتانیاہو:** برغوثی بر این باور است که بنیامین نتانیاہو، با پشتوانه‌ی سیاسی ایالات متحده و به‌ویژه رئیس‌جمهور دونالد ترامپ، ضمن احیای حملات نظامی در غزه، پاکسازی قومی در کرانه باختری را نیز به صورت سیستماتیک پیش می‌برد؛
- **مشروعیت بخشی آمریکا:** از منظر برغوثی، مواضع ترامپ در مورد تخلیه نوار غزه از سکنه، از منظر رژیم صهیونیستی به منزله مجوزی برای ادامه آواره‌سازی و پاکسازی قومی همه فلسطینیان تعبیر شده است؛
- **واکنش کشورهای عربی:** مصر، اردن و عربستان سعودی، اقدامات نتانیاہو را محکوم کرده‌اند؛ اما عملکرد منفعلانه‌ی آن‌ها در ارتباط با غزه موجب شده امید به مداخله موثر آن‌ها وجود نداشته باشد.

تحولات اجتماعی در سرزمین‌های اشغالی

یک نظرسنجی اخیر نشان می‌دهد که ۷۶٪ از اسرائیلی‌ها از پاکسازی قومی فلسطینیان حمایت می‌کنند. برغوثی معتقد است مشکل تنها به یک دولت فاشیست محدود نمی‌شود، بلکه کل جامعه اسرائیل به گرایش‌های به شدت خشونت‌طلبانه و خطرناک مبتلا شده است. او تحولات سیاسی در اسرائیل و دوران ریاست‌جمهوری ترامپ در آمریکا را با مقدمات ظهور فاشیسم در آلمان نازی مقایسه می‌کند.

توصیه‌ها

بسیج رسانه‌ای: روزنامه‌نگاران و فعالان بین‌المللی باید وضعیت بحرانی کرانه باختری را به آگاهی جهانیان برسانند و ابعاد مختلف این فاجعه‌ی انسانی را برجسته کنند.

فشار سیاسی: کشورهای عربی (نظیر مصر، اردن و عربستان سعودی) باید تحت فشار قرار گیرند تا موضع قاطع‌تری علیه دولت ترامپ و دولت اسرائیل اتخاذ کنند.

پیگرد حقوقی: تقویت کارزارهای حقوقی در دیوان بین‌المللی دادگستری و حمایت از طرح اتهام جنایات جنگی و پاکسازی قومی در دیوان کیفری بین‌المللی ضروری است. پیگردهای قضایی و تلاش‌های حقوقی موجب شده سیاستمداران، نظامیان و حتی جامعه‌ی اسرائیل نسبت به اقدامات جنایتکارانه‌ی خود نگران شده و عواقب حقوقی آن را مدنظر قرار دهند.

افزایش آگاهی عمومی: انتشار مقالات، گزارش‌ها و راه‌اندازی کمپین‌های رسانه‌ای برای نمایش ابعاد انسانی بحران در کرانه باختری و آگاهی‌بخشی به جوامع بین‌المللی و افکار عمومی، امری حیاتی است.

جمع‌بندی

این گزارش، مطابق با آنچه مصطفی برغوثی در نشست زوم با حقوقدانان و دانشگاهیان برجسته بین‌المللی بیان کرد، تدوین شده و بر لزوم توجه هرچه بیشتر جامعه‌ی جهانی، فشار بر ساختارهای سیاسی بین‌المللی و آگاهی‌بخشی گسترده تأکید دارد. شایان ذکر است که فحوای فوق، با مواضع و نگرانی‌های مقام‌های عرب و حتی اروپایی حاضر در نشست مجمع جهانی داووس که در ملاقات با معاون محترم راهبردی رئیس‌جمهور ابراز داشتند مطابقت کامل دارد.

این گزارش بر اساس نکاتی است که دکتر مصطفی برغوثی، در جریان یک نشست مجازی با حضور جمعی از حقوقدانان و دانشگاهیان برجسته بین‌المللی پیرامون تحولات غزه و وضعیت کرانه باختری مطرح کرد. او که در رام‌الله حضور دارد، روایت دست‌اولی از تشدید خشونت، آوارگی سیستماتیک و بی‌توجهی رسانه‌های بین‌المللی به تحولات کرانه باختری ارائه داده است.